

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-500

21.09.2018

Голові Національної комісії, що
здійснює державне регулювання у
сферах енергетики та комунальних
послуг

КРИВЕНКО О.О.

Шановна Оксано Олександрівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Маркевича Я. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 21 вересня 2018 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.;
матеріали на 2 арк.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

**НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
МАРКЕВИЧ Ярослав Володимирович**

**вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008
тел.: (044) 255-45-13, е-пошта: Markevych.Yaroslav@rada.gov.ua**

Вих.: 141-4-381

«20» вересня 2018 р.

**Голові Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг
Кривенко Оксані Олександрівні
03057, місто Київ, вул. Смоленська, 19**

Щодо порушення прав споживачів природного газу

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Шановна Оксано Олександрівно!

До мене, як народного депутата, звернулись мешканці селища Покотилівка, Харківського району, Харківської області із питанням щодо захисту їх законних прав та інтересів.

Суть звернення полягає в наступному. З інформації, яка розміщена на офіційному сайті ПАТ «Харківгаз» (<https://kh.104.ua/ua/for-clients/do-uvagi-klijentiv/id/pat-harkivgaz-pidgotuje-gazoprovodi-v-naselenih-pu-30354>), споживачі природного газу дізнались про те, що в їх селищі з 10.09.2018р. по 21.09.2018р. буде припинено газопостачання, у зв'язку з проведенням планових робіт з підготовки газопроводів високого та середнього тисків в с. Покотилівка до роботи в новому опалювальному сезоні. Для оперативного відновлення газопостачання, ПАТ «Харківгаз» просить своїх клієнтів забезпечити доступ фахівців компанії до газового обладнання в кожному домоволодінні. В оголошеннях, які розклеєні в селищі ПАТ «Харківгаз» також повідомляє, що пуск газу буде розпочато після надання споживачами проектів на газифікацію, квитанцій по оплаті за спожитий газ, актів перевірки димових та вентиляційних каналів. А відновлення газопостачання відбудеться тільки після надання доступу до газового обладнання.

Також споживачі отримали заповнені примірники Актів розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін між Оператором ГРМ та споживачем, які залишилось лише підписати споживачам. Відповідно до інформації, яка міститься в зазначеному акті, на баланс споживача передають газові мережі газопроводу 0,005 мпа тиску, який пролягає під землею, протяжністю 7,5 метрів, над землею 20,6 метрів, різного діаметру до вузла обліку споживача та 7,6 метрів після вузла обліку до газового обладнання.

Також в акті зазначено, що межа експлуатаційної відповідальності сторін співпадає з межею балансової належності. А споживач, відповідно, забезпечує експлуатацію газових мереж від межі експлуатаційної відповідальності разом з газовикористовуючим обладнанням.

Відповідно до вимог пункту 1 глави 1 розділу III Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс), експлуатацію газорозподільних систем здійснюють виключно Оператори газорозподільних систем. Порядок визначення межі балансової належності та експлуатаційної відповідальності визначений главою 5 розділу III Кодексу.

Так, відповідно до положень пункту 1 глави 5 цього розділу Кодексу межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності між Оператором ГРМ та споживачем визначається в акті розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною договору розподілу природного газу (або у передбачених цим Кодексом випадках технічній угоді про умови приймання-передачі газу ГРМ). Акт розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін в обов'язковому порядку має містити схему газопроводів з визначенням на них межі балансової належності, точки вимірювання (місця встановлення вузла обліку) та напрямів потоків природного газу.

Межа балансової належності визначається за ознаками права власності на газові мережі чи окремі її елементи. Межа експлуатаційної відповідальності встановлюється на межі балансової належності, але за домовленістю сторін може не збігатися з межею балансової належності, про що має бути зазначено в акті розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін (пункт 2 глави 5 розділу III Кодексу). Згідно з положеннями пункту 3 глави 5 розділу III Кодексу власники газових мереж, які згідно з актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін відповідають за експлуатацію цих мереж та їх складових, забезпечують належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, зокрема Правилами безпеки систем газопостачання, затвердженими наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, або укладають відповідний договір із суб'єктом господарювання, який має дозвіл на виконання таких робіт, за виключенням газових мереж, які кваліфікуються як ГРМ згідно з розділом II Кодексу.

Проте, варто зазначити, що вказані межі із споживачами ніхто не обговорював. Із схеми, яка міститься в акті, неможливо встановити їх фактичне місцезнаходження, тим паче, що схеми для споживачів приватного сектору та багатоповерхівок-однакові. Необхідно також звернути увагу на те, що ПАТ “Харківгаз” намагається передати на баланс газопроводи, які знаходяться під землею, невідому у якому вони стані, адже прокладались вони більше 30 років тому. Забезпечити належну експлуатацію вказаної частини газопроводу споживачі будуть не здатні з об'єктивних причин.

Логічно припустити, що споживачі газу повинні нести відповідальність за газопроводи, які є складовими внутрішньобудинкової системи газопостачання. Складовими внутрішньобудинкової системи газопостачання є газопроводи, запірна арматура, квартирні прилади обліку газу (газові лічильники), газові прилади (побутові плити, водопідігрівачі, опалювальні котли), які знаходяться в помешканні (квартирі). До внутрішньобудинкової системи газопостачання яка є частиною ГРМ (газорозподільної мережі), відносяться фасадні газопроводи (лежаки, стояки, загальний будинковий вузол обліку газу) завдяки яким забезпечуються газом більше ніж 1 споживач. Точкою розмежування балансової належності є місце приєднання індивідуальної (квартирної) газової мережі для газового стояка у

побутового споживача (населення) в його індивідуальному приміщенні.

Відповідно до пункту 1 розділу XIII Кодексу газорозподільних систем для забезпечення безпеки, а також підтримання відповідного рівня надійності роботи газорозподільної системи Оператор ГРМ проводить необхідні експлуатаційні, діагностичні, ремонтні роботи, а також роботи з модернізації та технічного переоснащення.

Так, з роз'яснень які містяться на офіційних сайтах постачальників газу, можна виявити наступне. Споживачі газу, які проживають в багатоквартирних будинках, несуть відповідальність лише за частину газопроводу від приладу обліку до газових приладів, а споживачі, які користуються газом в індивідуальних будинках- зобов'язані брати собі на баланс та під свою відповідальність газопроводи не лише поза межами своєї оселі, а ще й ті, що йдуть під землею.

Таким чином, споживачі природного газу поставлені в нерівні умови та мають нести різні витрати для експлуатації газопроводів.

Газопостачання для мешканців селища Покотилівка було відновлено 12.09.2018 року. Але питання розмежування балансової належності так і залишилось відкритим, оскільки, як пояснили заявники, вони не заперечують нести відповідальність за труби, які йдуть у їх приміщеннях та навіть по фасаду будинку, але брати відповідальність за трубопровід, який йде під землею вони не мають повноважень.

З огляду на вищенаведене вбачається, що дії ПАТ "Харківгаз" порушують права споживачів природного газу та ставлять їх у нерівне становище.

Відповідно до п.3 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого Указом Президента України від 10 вересня 2014 року № 715/2014 до основних завдань НКРЕКП належить:

- державне регулювання діяльності суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на суміжних ринках, у сферах електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, на ринках природного газу, нафтового (попутного) газу, газу (метану) вугільних родовищ та газу сланцевих товщ (далі - природний газ), нафти та нафтопродуктів, а також перероблення та захоронення побутових відходів;

- збалансування інтересів суб'єктів господарювання, споживачів і держави;
- захист прав споживачів товарів (послуг) на ринку, що перебуває у стані природної монополії, та на суміжних ринках у сферах електроенергетики, теплопостачання, централізованого водопостачання і водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, у нафтогазовому комплексі та інші.

Відповідно до пункту 6 вказаного Положення НКРЕКП для забезпечення виконання покладених на неї завдань і функцій має право:

- 1) приймати у межах своєї компетенції рішення, що є обов'язковими до виконання суб'єктами природних монополій;

- 2) звертатися до суду з метою захисту інтересів держави, споживачів, суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках з підстав, передбачених законодавством та інше.

З урахуванням викладених обставин, керуючись статтею 15 Закону України "Про статус народного депутата України", прошу Вас, шановна Оксано Олександрівно, в межах своєї компетенції розглянути зазначене питання, надати офіційне роз'яснення стосовно розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін для

споживачів, які використовують газ в індивідуальних будинках та багатоквартирних. Перевірити законність вимог ПАТ "Харківгаз" по складанню та підписанню зазначених актів. Вжити всіх передбачених законом засобів для недопущення порушень прав споживачів в подальшому.

Прошу проінформувати мене про розгляд даного запиту впродовж 15 днів, згідно зі ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України». Для забезпечення виконання зазначеної статті та надання своєчасної відповіді, прошу Вас, додатково надіслати відповідь на електронну пошту: Markevych.Yaroslav@rada.gov.ua.

Додатки: копія акту на 2-х аркушах.

**З повагою,
народний депутат України**

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, flowing letters that appear to be 'Я. Маркевич'.

**Я. Маркевич
(посв. 141)**